

magten ogsaa forudsat, fordi det har været Skik og Brug mange Steder og desværre er det endnu, at Præsterne afgiver Erklæringer i Massevis uden at tale et Ord med vedkommende Skolekommissionens øvrige Medlemmer derom. Loven fordrer jo, at Præsten som Formand for Skolekommissionen skal afholde Møder med denne, at der skal forelægges den Spørgsmaal til Erklæring og Spørgsmaal af almindelig Interesse; og alt, hvad der vedrører Eksamen i Skolerne, baade de offentlige og de private, kan Præsten ikke alene besørge, det maa Skolekommissionen, altsaa Præsten i Forening med de valgte Medlemmer. Jeg henviser saaledes til Loven af 16. Februar 1900 om en Ændring af Lov 18. Marts 1871 om Skolekommissionens Omraade og Virksomhed. Det hedder i første Punktum af dens § 5, som blev indsat i nævnte Lov: „Kommissionen er ikke beslutningsdygtig, medmindre over Halvdelen af dens Medlemmer er til Stede, og ingen Afgørelse kan træffes, naar ikke et Flertal af Kommissionens Medlemmer stemmer derfor.“ Lovgivningsmagten har her villet afskære Præsten fra i sin Egenskab af Formand for Skolekommissionen at optræde paa samtlige Medlemmers Vegne, men denne Lovbestemmelse synes at være gaaet i Glemme, og jeg har forgæves i de Aktstykker, som har foreligget i denne Sag fra Møborg Sogn, søgt efter en Udtalelse fra Skolekommissionen, en Udskrift af Skolekommissionens Protokol. Der foreligger, mig bekendt, intet andet end en Erklæring fra Præsten, han er Skolekommissionen. Og om der end her foreligger et grelt Eksempel, er denne Præst dog ikke ene om en saadan Optræden; der er endnu i det Herrens Aar 1914 adskillige Præster, som, uagtet en Lov af 1899 siger det modsatte, tror at kunne optræde alene som Skolekommission. Se, det er jo en Fejl, og denne Fejl burde have været rettet, og det undrer mig, at Kultusministeriet ikke har været opmærksom derpaa og forespurgt vedkommende Præst, om der er afholdt Eksamen ikke af ham alene, men af ham i Forbindelse med Skolekommissionens øvrige Medlemmer, om det Spørgsmaal er forelagt disse: Er Tilstanden i den Skole en saadan, at det kan forsva-

res at anbefale Skolen til Statsunderstøttelse?

Den højtærede Minister er jo ifølge alt, hvad han har sagt, enig i den Betragtning, at saaledes er det normale, saaledes er Regelen, men den højtærede Minister har ment, at her forelaa en Undtagelse. Og hvorpaa bygger han denne Betragtning? Han bygger den paa den Omstændighed, at der forelaa et Andragende fra vedkommende Friskoles Bestyrelse om at faa Del i det Statsbidrag, som hvert Aar uddeles til Friskoler. Som bekendt er der tilstaaet et Beløb af 110,000 Kr. aarlig til Fordeling mellem de private Skoler, og denne Fordeling foregaar, naar der foreligger Erklæringer fra Skolekommissionerne om, hvorvidt de enkelte Friskoler, der søger, er kvalificerede til at faa Del i Statsbidraget. Her, siger den højtærede Minister, er det springende Punkt i denne Sag. Her forelaa det Tilfælde, at der nylig var ansat en Lærerinde i vedkommende Friskole. Præsten kendte hende, han havde een Gang holdt Eksamen der, tilmed for de ældre Børn. Ved den Lejlighed maatte han dog, synes jeg, have kunnet faa et Indtryk af Lærerinden. Præsten udtaler, at han har holdt Eksamen dér i mange Aar — denne Friskole har bestaaet omtrent en Menneskealder —, og han har ikke tidligere haft Lejlighed til at klage over Skolen; men nu, da der er kommet en ny Lærerinde, er det ham pludselig ufyldstgørende, at hun har været ansat et Par Maanedre, før han holdt Eksamen. Da denne Erklæring skal afgives, mener han, at han uden videre kan gaa hen i Skolen og foretage en Eksamination af Børnene for at kunne afgive Erklæringen. Det, paastaar jeg, har han aldeles ingen Adkomst til. Hvis han ikke ved velvillig Forhandling med Lærerinden og Skolebestyrelsen har kunnet komme overens med dem om, at der maatte afholdes en Ekstraeksamen, kunde der ikke være sket andet, end at Præsten havde sagt til Skolekommissionen: Jeg ved ikke, hvad I siger, I kender maa ske Skolen bedre end jeg; skal vi give Attest for, at den er værdig til at komme i Betragtning, eller skal vi ikke give den? Hvis Skolekommissionen havde sagt: Det kan vi ikke, vi maa vente til næste Eks-